

پاسخنامه

دهم انسانی

۶ بهمن ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

پدیدآورانندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، محمد حمیدی، آروین حسینی، رضا عزیزی، نریمان فتح‌اللهی، زانبار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
عزیز الیاسی‌پور، مبین حسن‌زاده، محمدامین داداش‌فام، نیلوفر صادقیان، سید علیرضا علویان، زینب غلامعلی‌زاده، یاسین مهدیان، شیوا نظری	علوم و فنون ادبی (۱)
ریحانه امینی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
محمود بادبرین، حسین رضایی، سهیل رستمی، آرمین ساعدپناه، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیرودی، روح‌الله گلشن	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضری، زهرا دامیار، صبا صفایی، امیرحسین کاروین، جواد میربلوکی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادرپور، پارسا وکیلی	منطق
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، بصیر کریمی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی، زینب غلامعلی‌زاده، زهرا هادی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، مهتاب شیرازی	زهرا قموشی
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهرا دامیار	عطیه محلوچی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرتضی عزیزی	

گروه فنی و تولید

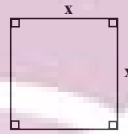
مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح الهی)

نکته: در مربع به ضلع x داریم:

$$\text{مساحت} = x^2$$

$$\text{محیط} = 4x$$

$$\text{قطر} = x\sqrt{2}$$

در مربع به ضلع x ، نسبت اندازه محیط به اندازه مساحت مربع برابر است با:

$$\frac{\text{محیط مربع}}{\text{مساحت مربع}} = \frac{4x}{x^2} = \frac{4}{x}$$

برای این که این نسبت ۲ برابر شود، باید طول ضلع مربع نصف شود. با توجه

به این که قطر مربع برابر $x\sqrt{2}$ است، با نصف شدن طول ضلع مربع، قطر

مربع هم نصف خواهد شد.

(معادله و مسائل توصیفی، صفحه ۱۲)

۲- گزینه «۱»

(مهمر ممیری)

برای این که معادله، درجه دوم باشد، باید ضریب x^3 برابر با صفر باشد:

$$m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$

$$\begin{cases} m-2=0 \Rightarrow m=2 \\ m+1=0 \Rightarrow m=-1 \end{cases}$$

بهازای $m=-1$ ، ضریب x^2 نیز صفر می شود و معادله، درجه اول می شود.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه های ۱۹ تا ۲۱)

۳- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

اگر عدد زوج کوچکتر را x در نظر بگیریم، عدد زوج بزرگتر $x+2$

(متوالی) است. طبق صورت سؤال داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{7}{24} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = \frac{7}{24}$$

$$\Rightarrow \frac{2x+2}{x^2+2x} = \frac{7}{24} \quad \begin{matrix} \text{طرفین} \\ \text{وسطین} \end{matrix} \Rightarrow 24(2x+2) = 7(x^2+2x)$$

$$\Rightarrow 48x + 48 = 7x^2 + 14x \Rightarrow 7x^2 - 34x - 48 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-34)^2 - 4(7)(-48) = 1156 + 1344 = 2500$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{34 + \sqrt{2500}}{2(7)} = \frac{34 + 50}{14} = 6 \quad \text{قق}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{34 - \sqrt{2500}}{2(7)} = \frac{34 - 50}{14} = \frac{-16}{14} \quad \text{غقق}$$

عدد زوج کوچکتر $x=6$

عدد زوج بزرگتر (متوالی) $x+2=8$

مجموع دو عدد زوج متوالی $= 8+6=14$

(معادله های شامل عبارت های گویا، صفحه ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(زانیار ممیری)

اگر یک جدول نشان دهنده تابع باشد، باید در ردیف x ها عضو تکراری نداشته

باشیم و در صورت تکرار، مؤلفه های دوم نظیر آن ها باید با هم برابر باشند، چون

در جدول $x=2$ تکرار شده، پس: $a^3 - a = 0 \Rightarrow a(a-1)(a+1) = 0$

چون مؤلفه های دوم غیر تکراری تشکیل می شود.

(بهازای $a=0$ ، دو مقدار y به دست می آید.)

$a=0$

$a=1$

$a=-1$

(مفهوم تابع، صفحه ۴۳)

۵- گزینه «۱»

(مهدی اسفندیاری)

$$h = \{(-1, 7), (\frac{m}{|m|}, m^2 - 2), (1, -2)\}$$

(رضا عزیزی)

۸- گزینه «۱»

$$A = (2, 1) \quad B = (5, 3)$$

$$m_{AB} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} \Rightarrow m_{AB} = \frac{1-3}{2-5} = \frac{-2}{-3} = \frac{2}{3}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} A \\ m = \frac{2}{3} \end{array} \right\} \xrightarrow{y - y_A = m(x - x_A)} \begin{array}{l} y - 1 = \frac{2}{3}(x - 2) \Rightarrow \\ y = \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} \end{array}$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

(مهوری اسفندیاری)

۹- گزینه «۱»

$$\left. \begin{array}{l} f(1) = 5 \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix} \in f \\ f(2) = 3 \Rightarrow \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} \in f \end{array} \right\} a = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \Rightarrow a = \frac{5-3}{1-2} = \frac{2}{-1} = -2$$

$$f(x) = ax + b \xrightarrow{\begin{bmatrix} a=-2 \\ b=7 \end{bmatrix}} \Delta = (-2 \times 1) + b \Rightarrow b = 7$$

$$\begin{aligned} f(x) = -2x + 7 \Rightarrow f(0) = 7, f(3) = 1 \\ \Rightarrow \sqrt{\frac{f(0)+7}{f(3)+8}} = \sqrt{\frac{7+7}{1+8}} = \sqrt{\frac{14}{9}} = 1 \end{aligned}$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

(آروین حسینی)

۱۰- گزینه «۳»

ضابطه تابع خطی به صورت $y = mx + h$ است. بنابراین باید ضریب x^2 صفر باشد:

$$2a^2 - a - 6 = 0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(-6) = 49$$

$$\Rightarrow a = \frac{1 \pm \sqrt{49}}{2(2)} = \begin{cases} a = \frac{1+7}{4} = 2 \\ a = \frac{1-7}{4} = -\frac{6}{4} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

شیب تابع خطی باید منفی باشد، پس $a = -\frac{3}{2}$ قابل قبول است، از طرفی

تابع خطی باید از نقطه $(-2, 3)$ عبور کند، پس داریم:

$$3a < 0 \Rightarrow a < 0 \Rightarrow a = -\frac{3}{2}$$

$$f(x) = 3\left(-\frac{3}{2}\right)x + b \Rightarrow f(x) = -\frac{9}{2}x + b$$

$$\frac{-(-2, 3)}{-\frac{9}{2}} \rightarrow 3 = -\frac{9}{2}(-2) + b \Rightarrow b = 3 - 9 = -6$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

در یک نگاه ممکن است بعضی‌ها تصور کنند که مؤلفه‌های اول متفاوتند و

گزینه «۴» را انتخاب کنند؛ ولی با تعیین تکلیف $|m|$ داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} m \geq 0 \xrightarrow{|m|=m} h = \{(-1, 7), (1, m^2 - 2), (1, -2)\} \rightarrow m^2 - 2 = -2 \\ \Rightarrow m = 0 \text{ غ ق ق} \\ \left(\frac{m}{|m|} \text{ ریشه منخرج } m=0 \right) \\ m < 0 \xrightarrow{|m|=-m} h = \{(-1, 7), (-1, m^2 - 2), (1, -2)\} \rightarrow m^2 - 2 = 7 \\ \Rightarrow m^2 = 9 \\ m < 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 3 \text{ غ ق ق} \\ m = -3 \text{ ق ق} \end{cases} \end{array} \right.$$

پس فقط یک مقدار ($m = -3$) قبول است.

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۹)

(کتاب آبی)

۶- گزینه «۲»

برای به دست آوردن ضابطه تابع، اگر عدد حقیقی مورد نظر را x در نظر

بگیریم، ریشه سوم آن معادل $\sqrt[3]{x}$ است، پس ضابطه تابع به فرم

$f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4$ می‌شود و دامنه، مجموعه اعداد حقیقی است، زیرا به ازای

هر عدد حقیقی بیان شده است.

$$\left\{ \begin{array}{l} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 2\sqrt[3]{x} - 4 \end{array} \right.$$

(ضابطه هیری تابع، صفحه ۵۳)

(مهوری اسفندیاری)

۷- گزینه «۴»

$$\begin{aligned} f(3\sqrt{3}) &= 5 - 3\sqrt{3} + 2(3\sqrt{3})^2 = 5 - 3\sqrt{3} + 2(9 \times 3) \\ &= 5 + 54 - 3\sqrt{3} = 59 - 3\sqrt{3} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(\sqrt{3}) &= 5 - \sqrt{3} + 2(\sqrt{3})^2 = 5 - \sqrt{3} + 6 = 11 - \sqrt{3} \\ \Rightarrow f(3\sqrt{3}) - f(\sqrt{3}) &= 59 - 3\sqrt{3} - (11 - \sqrt{3}) \end{aligned}$$

$$= 59 - 3\sqrt{3} - 11 + \sqrt{3} = 48 - 2\sqrt{3}$$

(ضابطه هیری تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینۀ «۲»

زبان پارسی در دوره اشکانیان رایج بود. موارد سایر گزینۀها، کاملاً درست‌اند.

(عزیز الیاسی‌پور)

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۲- گزینۀ «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

یعقوب لیث صفاری، برای ایجاد حکومت و دولت مستقل و برانداختن یا تضعیف حکومت بغداد (نه اتحاد و ارتباط با آن) دست به کار شد تا عظمت و اقتدار ایران را به آن بازگرداند.

(تاریخ ادبیات، صفحه ۴۱)

۱۳- گزینۀ «۲»

(شیوا نظری)

رودکی و شهید بلخی، ادبیات غنایی را استحکام بخشیدند. بیت گزینۀ «۲»، با توجه به اینکه راجع به عشق و احساسات آدمی است، در زمره ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۱»: ادبیات تعلیمی

گزینۀهای «۳» و «۴»: ادبیات حماسی

(تاریخ ادبیات و مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۱۴- گزینۀ «۳»

(نیلوفر صارقیان)

الف) جمعی از دانشمندان دوره سامانی، اصل تفسیر را که محمد بن جریر طبری، به زبان عربی نوشته بود، به فارسی برگرداندند. ب) عده‌ای از دانشوران خراسان، کتاب شاهنامه ابومنصوری را نوشتند. ج) «تاریخ الرسل والملوک» کتابی با موضوع تاریخ، به زبان عربی است که ابوعلی بلعمی، آن را به فارسی برگرداند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۵- گزینۀ «۴»

(زینب غلامعلی‌زاده)

تکرار واژه «سرو»، آرایه واژه‌آرایی ایجاد کرده است. / معشوق را به سرو تشبیه کرده است. / «می‌باید، بیاراید و شاید» آرایه سجع را ایجاد کرده‌اند.

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۱»: بیت فاقد سجع است. / «لب لعل» اضافه تشبیهی است. / واژه «تو» تکرار شده است: واژه‌آرایی

گزینۀ «۲»: بیت فاقد واژه‌آرایی و تشبیه است. / «عالم، نالم، و احوالم» سجع ایجاد کرده‌اند.

گزینۀ «۳»: بیت فاقد سجع است. / «درس عشق» اضافه تشبیهی است. / واژه «دارد» تکرار شده است: واژه‌آرایی

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۶- گزینۀ «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

سجع متوازی: بجهد و بنهد / کنایه: «لنگر نهادن» کنایه از ماندن و توقف نمودن

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۱»: فاقد کنایه

گزینۀ «۲»: فاقد سجع

گزینۀ «۳»: فاقد کنایه

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۷- گزینۀ «۱»

(زینب غلامعلی‌زاده)

تشبیه: چو جام / تشخیص: دست سبو / تلمیح: به آیه «الست بریکم قالوا بلی» اشاره دارد. / جناس: «دست» و «مست»

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۸- گزینۀ «۳»

(زینب غلامعلی‌زاده)

بیت «د»: واج‌آرایی صامت «ک» / بیت «الف»: تلمیح به داستان ضحاک ماردوش / بیت «ب»: «بزداد» و «بشد» تضاد دارند. «بزداد» به معنای به دنیا آمد و «بشد»، به معنای از دنیا رفت. / بیت «ج»: جناس: «کام» و «نام»

(بدیع، ترکیبی)

۱۹- گزینۀ «۴»

(شیوا نظری)

این گزینۀ، فاقد هجای کشیده است. دو تشبیه نیز دیده می‌شود: ۱- آندوه عشق مثل نشاط است، ۲- کوی دوست مثل بهشت است.

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۱»: هجاهای کشیده: ۱- دوش، ۲- تاب، ۳- سیلاب / تشبیه: «ابر چشم» (چشم به ابر تشبیه شده است.)

گزینۀ «۲»: هجای کشیده: بار / تشبیه: لاله‌رخ (رخ به لاله تشبیه شده است.)

گزینۀ «۳»: هجای کشیده: کار / فاقد تشبیه

(موسیقی شعر و بیان، ترکیبی)

۲۰- گزینۀ «۴»

(یاسین موریان)

منظور از «مصراع‌های زوج»، مصراع‌های دوم و چهارم شعر است.

هجاهای بلند مصراع دوم: کش، نش، هم، مین، نس، پا، رد (هفت)

هجاهای بلند مصراع چهارم: تا، خو، زی، زان، با، رد (شش)

توجه: در هنگام شمارش هجاهای بلند، باید دقت کنیم که هجاهای کشیده

(U-) را مشخص کنیم و سپس تعداد هجاهای بلند را حساب کنیم. مثلاً

واژه «حشر» در مصراع چهارم، یک هجای کشیده است و علامت هجایی آن

عبارت است از: U- / ما نباید علامت «-» از هجای کشیده را جزء هجاهای

بلند در نظر بگیریم، چون واژه، به‌خودی خود، یک هجای کشیده است.

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۱»: وزن شعر، آرام و ملایم است و با مفهوم غم‌انگیز آن، هم‌خوانی دارد.

گزینۀ «۲»: مصوت بلند پیش از «ن» ساکن، کوتاه به حساب می‌آید.

واژه‌هایی که مشمول این قاعده هستند: گردون، زمین، زمین، عزیزان / توجه

داشته باشید که در واژه «خون»، «ن» ساکن نیست؛ بنابراین نمی‌تواند

مصدافی از قاعده مدنظر باشد.

گزینۀ «۳»: هجاهای کشیده: هیچ، ابر، آب، خاک و حشر (پنج)

(موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۱- گزینه «۲»

(یاسین مودریان)
تعداد و نوع علامت‌های هجایی مصراع صورت سؤال و مصراع گزینه «۲»، کاملاً یکسان است:

U --- U --- U --- U -

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: U --- U --- U --- U -

گزینه «۳»: U --- U --- U --- U -

(موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۲۲- گزینه «۱»

(میرین حسن‌زاده)

هین	س	خ	ن	تا	ز	ب	گو
-	U	U	U	-	U	U	-
تا	دُ	جَ	هان	تا	ز	شَ	ود
-	U	U	-	-	U	U	-

وا	ر	هَ	دز	حد	دِ	جَ	هان
-	U	U	-	-	U	U	-
بی	خَ	دُ	آن	دا	ز	شَ	ود
-	U	U	-	-	U	U	-

بیت، دارای «۱۵» هجای بلند و «۱۷» هجای کوتاه است.

(موسیقی شعر، صفحه ۴۸)

۲۳- گزینه «۴»

(مهمرامین راداش‌فام)

آهنگ بیت، آرام و آهسته است و بیت، در زمره ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ریتم بیت ضربی و تند است؛ هم‌چنین بیت می‌تواند در زمره اشعار تعلیمی قرار بگیرد.

گزینه «۲»: آهنگ بیت سنگین و آرام است؛ ولی در سبک عاشقانه سروده شده است که در حالت کلی، جزو سبک غنایی محسوب می‌شود.

گزینه «۳»: بیت در زمره ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد؛ اما دارای آهنگ ضربی و تند است.

(موسیقی شعر و مبانی تحلیل متن، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۳»

(شیوا نظری)

تقطیع گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»:

فُو	می	چَ	در	یا	کف	زَ	نان
-	-	U	-	-	-	U	-
چُن	مُوج	ها	سَجَ	دِ	کُ	نان	-
-	U	-	-	U	U	-	-

گزینه «۲»:

جان	را	أ	زو	خا	لی	مَ	کُن
-	-	U	-	-	-	U	-
تا	بر	د	هَدَ	اع	ما	ل	ها
-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۴»:

ای	سا	ر	بان	با	قا	فِ	ل
-	-	U	-	-	-	U	U
مَگ	ذَر	مَ	رو	زین	مَر	خَ	لِ
-	-	U	-	-	-	U	-

نکته: هجای پایانی مصراع همیشه بلند است.

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۵- گزینه «۳»

(یاسین مودریان)

هرگاه پیش از «ن» ساکن، مصوت بلند بیاید، مصوت بلند را کوتاه حساب می‌کنیم. واژه «چنان» در گزینه «۳»، طبق این قاعده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ن» در واژه «داستان»، ساکن نیست.

گزینه «۲»: «ن» در واژه «جان»، ساکن نیست.

گزینه «۴»: «ن» در واژه «خون»، ساکن نیست.

(موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۲۶- گزینه «۴»

(زینب غلامعلی‌زاده)

حذف فعل به قرینه لفظی: روی از گردش آسمان در هم نکشیده [بودم] / بین «تنالیده» و «نکشیده»، آرایه سجع مطرف برقرار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس: «برگ» و «بر» / تشبیه: «شلغم پخته» به «مرغ بریان» تشبیه شده است. / کنایه: «روی در هم کشیدن» کنایه از ناراحتی / واژه‌آرایی: «پا» و «مرغ بریان»

گزینه «۲»: مُرغِ بِرِیانِ بِچشِ مِ مر دُمِ سیر

گزینه «۳»: سعدی در این حکایت، در پی بیان این نکته است که باید به دارایی‌های خود، قانع باشیم. / قالب ابیات، مثنوی نیست؛ چون اگر در قالب مثنوی بود، هر بیت، دارای قافیۀ مستقل خود بود.

(مبانی تحلیل متن، بیان، بدیع، موسیقی شعر و مفهومی، ترکیبی)

۲۷- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ناتوانی عقل در مقابل عشق (ترجیح عشق بر عقل) مفهوم بیت گزینه «۲»: اهمیت و ارزشمندی عقل

(مفهومی، صفحه ۲۹)

۲۸- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

عبارت صورت سؤال و این گزینه، هر دو به رزاق بودن و روزی دادن خداوند به همه موجودات اشاره دارد؛ به‌طوری که سفره روزی را در همه‌جای زمین پهن می‌کند و هیچ موجودی از روزی بی‌نصیب نمی‌ماند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه موجودات، ستاینده خداوند و بنده او هستند.

گزینه «۲»: فقط در درگاه خداوند، می‌توان به عزت و بلندمرتگی رسید (بزرگی و پستی به دست خداست).

گزینه «۴»: خداوند به سبب گناه و نافرمانی بندگان، رزق و روزی را از ایشان دریغ نمی‌کند.

(مفهومی، صفحه ۵۸)

۲۹- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، هر دو تصویری از غروب و رفتن آفتاب را دارند. «سپاهی بر سپیدی نقش بستن» کنایه از غلبه شب بر روز است.

سایر گزینه‌ها به طلوع خورشید اشاره می‌کنند.

(مفهومی، صفحه ۵۶)

۳۰- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی‌پور)

بیت صورت سؤال و گزینه‌های دیگر، همه درباره اهمیت مبارزه با نفس هستند؛ اما بیت گزینه «۴»، درباره جدال عقل و عشق است.

(مفهومی، صفحه ۲۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۳»

(بفیر کرمی)

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، رواج می‌یابد. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

(پیام‌های جوان اجتماعی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(ج) تربیت‌پذیر بودن انسان، از جمله عقاید نهاد تعلیم و تربیت است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۱۳، ۳۵ و ۷۷)

۳۳- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

- تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی (لایه عمیق) بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

- از نظر دور‌کنیم، در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است.

(جوان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۳۹، ۴۱ و ۴۲)

۳۴- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

- هر زبان، دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن زبان سخن می‌گویند، باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند. آن‌ها نمی‌توانند هرگونه که دلشان بخواهد صداها، حرف‌ها، کلمات و جملات را به کار ببرند. با این حال همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.

- جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

- فرهنگ اساطیری (که محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است)، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست.

- بیت ذکر شده در صورت سؤال، به طرد عناصر معنوی در جهان غرب (تقدس‌زدایی) اشاره دارد.

(پیام‌های جوان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸، ۵۱ و ۵۲)

۳۵- گزینه «۱»

(کنکور خارج از کشور ۹۳)

- ورود دانش‌آموزان به کلاس با رعایت حق تقدم: کنش اجتماعی؛ کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود.

- زمین خوردن یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود: پیامد طبیعی کنش اجتماعی؛ کنش انسانی دارای پیامدهایی است که پیامد طبیعی آن به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.

- خندیدن برخی از دانش‌آموزان به او: پیامد ارادی کنش اجتماعی؛ پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی که در اینجا دانش‌آموزان دیگر است، وابستگی دارد.

- گوشزد کردن معلم در مورد عدم رعایت مقررات: جامعه‌پذیری؛ تعلیم و تربیت هنجارها و ارزش‌ها، پدیده جامعه‌پذیری را ایجاد می‌کند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۴)

۳۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح موارد نادرست:

(الف) حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها و هنجارها براساس چهل و آگاهی مردم معین نمی‌شود.

(ب) باطل بودن عقاید و ارزش‌هایی مثل شرک و پول‌پرستی، با نوع مواجهه آن‌ها دگرگون نمی‌شود.

(د) حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر نمی‌شود.

(ارزیابی جوان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۷- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- اگر جوامع حقایق را نشناسند، و به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به سوی باطل گام برمی‌دارند.

- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ‌چیز شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۳، ۵۲ و ۶۱)

۳۸- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

- مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را می‌سازد. عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- زلزله یا خشکسالی با این‌که پدیده‌های طبیعی‌اند، تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند. انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند؛ مانند ابداع قنات در مناطق گرم و خشک.

- خانواده، امنیت، صلح و ... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند؛ بنابراین به جهان اجتماعی تعلق دارند و مانند پدیده‌های طبیعی و ماورای طبیعی بیرون از جهان اجتماعی نیستند که لازم باشد به وسیله ارتباط با جهان اجتماعی، وارد جهان اجتماعی شوند.

(به نمودارها و جدول‌هایی که در کتاب آمده است، توجه کنید.)

(پوهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۶)

۳۹- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۶)

- ویژگی‌های جسمانی افراد، بر خصوصیات روحی آن‌ها اثر می‌گذارد. بسیاری از بیماری‌های جسمانی، سلامت نفس و روان آدمی را به خطر می‌اندازد و برخی از اضطراب‌ها ریشه در عوامل جسمانی دارد. ترشحات زیاد غده تیروئید، موجب عصبانی شدن انسان می‌گردد. قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسان هستند. اگر این قوا آسیب ببینند، زمینه آسیب رسیدن به قوای روحی و نفسانی هم فراهم می‌گردد.

- هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان خود، شکل می‌گیرد و براساس آن‌ها قواعد، هنجارها، نمادها، نهادها و سازمان‌های جامعه، سازمان می‌یابند و هم‌چنین هویت اجتماعی هر فرد نیز در درون جهان اجتماعی براساس همان عقاید و ارزش‌ها رقم می‌خورد. هر جهان اجتماعی به تناسب هویت خود با جهان طبیعی و جهان نفسانی (هویت اخلاقی و روانی انسان‌ها) تعامل می‌کند.

- در جامعه قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد در جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.

(هویت، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳)

۴۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح موارد نادرست:

- فرهنگ از طریق صفات ارثی از یک نسل به نسل دیگر منتقل نمی‌شود؛ بلکه به وسیله آموزش و تعلیم و تربیت، انتقال پیدا می‌کند. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. هر جامعه طی نسل‌های مختلف، با انتقال فرهنگ خود، به بازتولید خویش می‌پردازد.

- در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، اجزا و پدیده‌هایی قرار دارند که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزا دارند و کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند؛ اما لایه‌های سطحی، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند.

- جهان اجتماعی از بستر اعتبار و خواسته‌های آدمیان پدید می‌آید و این پدیده، پس از آن که با کنش و رفتار انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که مستقل از خواست و اراده ما است؛ البته این پیامدها، موقعیت جدیدی برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما به وجود می‌آورد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۳۳، ۳۳ و ۳۶)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینۀ «۱»

(هسین رضایی)
«لله الذی»: خدا همان کسی است که (رد گزینۀ «۲») / «یرسل»:
می‌فرستد، روانه می‌کند / «الریاح»: بادها (رد گزینۀ «۴») / «تثیر» (فعل
مؤنث است و به «الریاح (بادها)» برمی‌گردد، نه «الله»): برمی‌انگیزند (رد
سایر گزینۀها) («تا ... حرکت دهند» در گزینۀ «۲» نادرست است.) /
«سحاباً»: ابری (رد گزینۀهای «۲ و ۴»)

(ترجمه)

۴۲- گزینۀ «۲»

(معمور بدربرین - یاسوج)
«أغلق»: بست، بسته است (رد گزینۀهای «۳ و ۴») / «فی الحصة الثانیة»: در
زنگ دوم (در گزینۀ «۱»، «فی» در ترجمه لحاظ نشده است.) (رد گزینۀ
«۱») / «حنفیة الماء»: شیر آب / «قام به»: پرداخت، اقدام نمود (رد گزینۀ
«۱») / «إطفاء المکیف»: خاموش کردن کولر (رد گزینۀ «۱») / «فی الحصة
العربیة»: در زنگ عربی

(ترجمه)

۴۳- گزینۀ «۴»

(مصطفی قریمی‌فر)
«لقد تعلمنا»: آموخته‌ایم، یاد گرفته‌ایم (رد گزینۀهای «۲ و ۳») / «أن
لأنصر»: که پافشاری نکنیم (رد گزینۀ «۳») / «نقاط الخلاف والغدوان»:
نقاط اختلاف و دشمنی (رد گزینۀهای «۱ و ۲») / «لا ینتفع به احد»: کسی
از آن سود نمی‌برد (رد گزینۀهای «۱ و ۳»)

نکته مهم درسی:

افعال باب «تفعل» غالباً معنای اثرپذیری دارند. (مانند «تعلم»: یاد گرفت)

(ترجمه)

۴۴- گزینۀ «۴»

(کنکور قارج از کشور ۹۹- با تغییر)
«من ذا الذی»: کیست آن که (رد گزینۀهای «۲ و ۳») / «بشاهد»: می‌بیند
(رد گزینۀ «۱») / «تنمو»: رشد می‌کند، نمو می‌کند (رد گزینۀهای «۲ و
۳») / «یتبدل»: تبدیل می‌شود (رد گزینۀهای «۲ و ۳») / «الغصون النضرة»:
شاخه‌های تر و تازه (رد گزینۀهای «۱ و ۳»)

(ترجمه)

۴۵- گزینۀ «۱»

(سویل رستمی)
«أیت ... الطالبات اللاتی»: دانش‌آموزانی را دیدم که / «حین خروجی من
المدرسة»: هنگام خارج شدنم از مدرسه (رد گزینۀهای «۲ و ۴») / «یطفنن
مصباح الصقوف»: چراغ کلاس‌ها را خاموش می‌کردند (رد گزینۀهای «۲ و
۳») / «أولئك قد عملن»: آنان عمل کرده‌اند (رد گزینۀهای «۳ و ۴») /
«بأوامر مدیرتهن»: به دستورات مدیرشان (رد گزینۀ «۲»)

(ترجمه)

۴۶- گزینۀ «۴»

(کتاب جامع)
«انتبه» با کسره بر روی عین‌الفعل، فعل امر است، نه فعل ماضی! («انتبه»:
توجه کرد» / «انتبه»: توجه کن»
«لا» در «لا تتربک» نهی است.

پس ترجمۀ درست عبارت چنین است: «پس توجه کن و خوبی‌ها را رها نکن!»

(ترجمه)

۴۷- گزینۀ «۴»

تشریح اشتباهات سایر گزینۀها:

(سویل رستمی)

گزینۀ «۱»: فعل «تَحَفَّظُوا» (نگهداری کنید)» (در اینجا) امر است، نه ماضی!
(دقت کنید که فعل «تَحَفَّظُوا» هم می‌تواند امر باشد و هم فعل ماضی غائب؛ اما
در اینجا با توجه به ضمیر «کم» در «أمکم» باید به شکل امر ترجمه شود).
گزینۀ «۲»: «ثلاثة كواكب»: سه ستاره («ثلاثة» عدد اصلی است نه ترتیبی!)
گزینۀ «۳»: «تساقط (افتادن)» مصدر است نه فعل! - «أمر عجیب»:
امر عجیبی است.

ترجمۀ صحیح: افتادن ماهی‌ها از آسمان در آمریکا امر عجیبی است.

نکته مهم درسی: افعالی که به باب «تفعل» می‌روند، غالباً معنای اثرپذیری
می‌یابند؛ مثال: «تعلموا (یاد بگیرید)»

(ترجمه)

۴۸- گزینۀ «۱»

(مرتضی کاطم شیروردی)

«همنشینی کنید»: جالسوا، جالسین (رد گزینۀ «۴») / «بهترین دوستان»:
خیر الأصدقاء (رد گزینۀهای «۲ و ۳») / «به آنان یاد دهید»: علموهم (رد
سایر گزینۀها) / «دانش: العلم»

(در گزینۀ «۲» ترتیب ترجمۀ عبارات صحیح نیست.)

نکات مهم درسی:

- فعل «جلسن (نشست)» اگر به باب مفاعلة برود، معنای «همنشینی کردن»
می‌یابد.

- فعل «تعلم» از باب «تفعل» به معنای «یاد گرفت» و «علم» از باب
«تفعیل» به معنای «یاد داد» را با یکدیگر اشتباه نگیرید.

(تعریب)

ترجمۀ متن درک مطلب:

«برخی ماهی‌ها در آب رودخانه‌ها زندگی می‌کنند و برخی دیگرشان در
آب‌های شور در دریاها. برخی ماهی‌ها کوچک هستند، در ازای یک
سانتی‌متر یا کم‌تر و برخی دیگرشان بزرگ و درازند که گاه درازایشان به ۱۵
متر و وزنشان به ۱۵ تن می‌رسد؛ مانند نهنگ! بیشتر گونه‌های ماهی‌ها،
استخوان‌هایی دارند و برخی گونه‌های دیگر، استخوان‌های واقعی ندارند بلکه
غضروفی هستند. گروهی از دانشمندان، آن‌ها را ماهی‌های واقعی به شمار
نمی‌آورند، ولی بیشتر مردم آن‌ها را ماهیان می‌نامند. برخی گونه‌های دیگر از
حیواناتی که در دریا زندگی می‌کنند، مانند ستاره دریایی نیز ماهیان نامیده
می‌شوند ولی آن‌ها ماهیان نیستند و بدنشان استخوانی ندارد!»

۴۹- گزینۀ «۱»

(کتاب جامع)

با توجه به عبارت «بعض الأسماك تكون صغيرة بطول ۱ سم (سانتی‌متر) أو
أقل»، از متن چنین می‌فهمیم که ماهی با طول ۱/۵ سانتی‌متر نیز یافت می‌شود.

تشریح سایر گزینۀها:

گزینۀ «۲»: به این که «نهنگ بزرگ‌ترین حیوانات در دنیا است!» در متن
اشاره‌ای نشده، پس نادرست است.

گزینۀ «۳»: به این مطلب که «ماهی‌هایی که در رودخانه‌ها زندگی می‌کنند،
کوچک هستند!» در متن اشاره‌ای نشده، پس نادرست است.

گزینۀ «۴»: در متن اشاره نشده که «همه دانشمندان، همه ماهی‌ها را از
جانوران مهره‌دار به شمار می‌آورند»، پس نادرست است.

(درک مطلب)

۵۰- گزینه ۲»

ستاره دریایی به خاطر آن که بدنش استخوان ندارد، ماهی به‌شمار نمی‌رود.
(کتاب جامع)
(درک مطلب)

۵۱- گزینه ۳»

مطابق متن پاراگراف اول: «آب‌های رودخانه‌ها شور نیست!» کافی است به نوع بیان خط اول توجه کنیم تا حتی بدون دانستن معنای «مالح» هم به سؤال پاسخ دهیم.
(کتاب جامع)
(درک مطلب)

۵۲- گزینه ۴»

«تَعَبَّرَ» (به‌شمار می‌آورد) فعل مضارع متعدی از باب افتعال، صیغه مفرد مذکر غائب است و دو حرف اضافی دارد.
(آرمین ساعرنپناه)
(تعلیل صرفی و اعراب)

۵۳- گزینه ۲»

«يَحْتَفِلُّ» فعل مضارع از باب «افتعال»، بر وزن «يَفْتَعِلُّ» می‌باشد؛ پس باید به صورت «يَحْتَفِلُّ» بیاید.
(آرمین ساعرنپناه)
(ضبط حرکات)

۵۴- گزینه ۲»

ترجمه عبارت گزینه ۲: «همگی به ریسمان الهی چنگ زنید و پراکنده نشوید.» این آیه، مفهوم وحدت را می‌رساند.
ترجمه سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «خوبی و بدی برابر نیستند.»
گزینه ۳: «هر گروهی به آنچه دارند، خوشحال هستند.»
گزینه ۴: «ای مردم، ما شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم.»
(مرتضی کاظم شیروری)
(مفهوم)

۵۵- گزینه ۴»

تشریح گزینه‌ها:
گزینه ۱: «کارگر: کسی است که با دستش در صنعت یا ساختن یا در حرفه‌ای یا غیر از آن‌ها کار می‌کند و جمعش «عَمَلَاء» می‌باشد!
(جمع «عامل» به صورت «عَمَل» صحیح است.)
گزینه ۲: «مزدور: جاسوس یا خدمتکاری برای کشوری بیگانه در کشور خود است و جمعش «عَمَال» می‌باشد.
(جمع «عمیل» به صورت «عَمَلَاء» صحیح است.)
گزینه ۳: «گردبادها: مفردش «عصار» است، بادهای شدیدی که غبار را مانند ستونی به سوی آسمان بالا می‌برد.
(مفردش به صورت «إعصار» صحیح است.)
گزینه ۴: «عصور: مفردش «عصر»، مرحله‌ای از زمان که به یک پادشاه یا دولت یا تحولاتی طبیعی یا اجتماعی منسوب است.»
(واژگان)

۵۶- گزینه ۳»

فعل «أَنْظَرُ» به معنای «بنگر» فعل امر، و «أَوْجَدَ» به معنای «پدید آورد» فعل ماضی است.
(مرتضی کاظم شیروری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَنْزَلَ (نازل کرد): فعل ماضی / «صَبَّرَ (گردانید): فعل ماضی
گزینه ۲: «أَطْلَبُوا (طلب کنید): فعل امر
گزینه ۴: «اتَّخَذَ (بگیر، انتخاب کن): فعل امر
نکته مهم درسی: مصادر، اسم محسوب می‌شوند؛ آن‌ها را با فعل اشتباه نگیرید!
(مانند «طَلَبَ» در گزینه ۲)»

(قواعد - انواع فعل)

۵۷- گزینه ۴»

در این گزینه تمامی فعل‌ها ماضی هستند.
(معمود بادربرین - یاسوج)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «أَثْمَرْتُ، أَفْلَحَ، سَاعَدْنَا» ماضی هستند و فعل «إِرْجِعُوا» امر می‌باشد.
گزینه ۲: فعل‌های «هاجروا، صدقتُ، إقْتَرَبَ» ماضی هستند و فعل «أَنْزَلُ» مضارع می‌باشد.
گزینه ۳: فعل‌های «یتعاملن، تضحکین، یساعدنا» مضارع هستند و فعل «تَعَالَى» ماضی از باب «تفاعل» می‌باشد.

(قواعد - انواع فعل)

۵۸- گزینه ۳»

ترجمه گزینه ۳: «زمان ناهار از ساعت یک تا دو و ربع است.»
«الواحدة» عدد اصلی و «الثانية» عدد ترتیبی است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «عشرة» و «تسعة» هر دو عدد اصلی هستند.
گزینه ۲: «ثمانین» و «واحدة» هر دو عدد اصلی هستند.
(«الثانية» در این گزینه عدد نیست و مقصود، ثانیه‌گرد ساعت است.)
گزینه ۴: «مئة»، «خمسين» و «واحدة» هر سه عدد اصلی هستند.
(قواعد - اعداد)

۵۹- گزینه ۳»

«انفتحت» فعل ماضی از باب «انفعال» است که سه حرف اصلی آن «ف ت ح» می‌باشد؛ بنابراین حرف «ن» در آن زائد و اضافی است. سه حرف اصلی افعال در سایر گزینه‌ها به ترتیب «ن ظ ر»، «ن ق ل» و «ن ش ر» است که «ن» از حروف اصلی آن‌ها به شمار می‌آید و زائد نیست.
(قواعد - ثلاثی مزید)

۶۰- گزینه ۱»

فعل «نستمع» از باب «افتعال» دو حرف زائد دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: «إجعلنی» از ثلاثی مجرد، هیچ حرف زائدی ندارد.
گزینه ۳: «یوگد» از باب «تفعیل» یک حرف زائد دارد.
گزینه ۴: «ندافع» از باب «مفاعلة» یک حرف زائد دارد.
نکات مهم درسی:

- برای تشخیص تعداد حروف اضافی، فعل را به صیغه ماضی مفرد مذکر غائب می‌بریم و تعداد حروف فعل را منهای سه (۳-) می‌کنیم؛ تعداد حروف باقی‌مانده برابر با حروف اضافی است.

- مصادر اسم محسوب می‌شوند نه فعل! (در گزینه ۳، «إكراه» مصدر است.)
(قواعد - ثلاثی مزید)

تاریخ (۱)

۶۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
درگاه‌شماری اوستایی دوره ساسانی، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد، سپس پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

(تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۵)

۶۲- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)
باستان‌شناسان اگر در حفاری و خاک‌برداری، به بنای تاریخی برخورد کنند، نخست نقشه آن بنا را مشخص می‌کنند.

(باستان‌شناسی، صفحه ۲۵)

۶۳- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)
رونق داد و ستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: با روی آوردن به فعالیت‌های دیگری چون ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی تولید مازاد پدید آمد و باعث رونق داد و ستد شد.

گزینه «۲»: روند یک‌جانشینی و گسترش روستاها پیش از رونق داد و ستد بوده است.

گزینه «۳»: نتیجه نهایی انقلاب کشاورزی شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن است.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۶۴- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)
چندراگوپتا با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریای بنیان گذاشت.

(هند و چین، صفحه ۴۵)

۶۵- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)
اساس تعالیم کنفوسیوس این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

(هند و چین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۶۶- گزینه «۲»

(کنکور سراسری نوبت دوم - ۴۰ - تیر ۱۴۰۲)
بررسی موارد:
الف) تشکیل سلسله موریای پس از مرگ اسکندر بوده است. یعنی در سال‌های پس از ۳۲۳ ق.م. این حکومت بنیان گذاشته شد.
ب) تسلط فیلیپ دوم بر یونان در سال‌های مربوط به جنگ‌های پلوپونزی و قبل از حکومت اسکندر است. (۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م.)

بنابراین «ب» بر «الف» مقدم است. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

ج) آریایی‌ها در حدود ۱۵۰۰ قبل از میلاد از سمت شمال غرب وارد هند شدند.

د) در حدود ۲۰۰۰ ق.م. طایفه‌های بیابانگردی از دشت‌های اروپای شرقی وارد یونان شدند.

پس نتیجه می‌گیریم «د» بر «ج» مقدم است. (رد گزینه «۱»)

(ترکیبی، صفحه‌های ۴۳، ۴۵، ۵۱ و ۵۲)

۶۷- گزینه «۴»

(امیرمسین کاروین)
اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره این که محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این باورند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذر زمان تغییر کرده و به صورت افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۲)

۶۸- گزینه «۲»

(امیرمسین کاروین)
اگرچه ایرانیان عصر باستان، هم‌چون یونانیان و رومیان، در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند، اما شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است و دبیران مخصوصی به این کار اشتغال داشته‌اند؛ بنابراین در ایران باستان، هرچند وضعیت تاریخ‌نگاری مانند یونان و روم مطلوب نبوده و مورخان بزرگی پا به عرصه نگذاشته‌اند، اما به گفته هرودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند.

(مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۷)

۶۹- گزینه «۲»

(امیرمسین کاروین)
گروه‌هایی از جمعیت‌های انسانی از آفریقا، آسیای مرکزی، قفقاز و شبه‌قاره هند در دوران پارینه سنگی به سوی سرزمین ما مهاجرت کرده‌اند.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۲)

۷۰- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان، شهداد و جیرفت در کرمان، شهر سوخته در سیستان و سیکل در کاشان از جمله این شهرها بودند.

(سپیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۵)

جغرافیای ایران

۷۱- گزینه «۳»

(زهرا دامپار)

متن صورت سؤال بیانگر مفهوم علم جغرافیای اقتصادی است. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۲ و ۳)

۷۲- گزینه «۳»

(صفا هاضری)

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا مکان و روابط متقابل انسان با محیط است. بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود که آن را مکان می‌نامند. انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۳- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۹)

در کل‌نگری، جغرافی دان اجزا و عوامل محیط جغرافیایی را در ارتباط با یکدیگر می‌بیند و به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد. در سایر گزینه‌ها، تأثیر اقدامات انجام‌شده بر محیط اطراف در نظر گرفته نشده است.

(جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۷)

۷۴- گزینه «۲»

(صفا هاضری)

با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا به‌ترتیب «جمع‌آوری اطلاعات»، «نتیجه‌گیری»، «بیان مسئله»، «تدوین فرضیه» در ارتباط با عبارات‌های صورت سؤال صحیح است.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۵- گزینه «۲»

(زهرا دامپار)

در گام اول، طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۶- گزینه «۴»

(صفا هاضری)

نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا، بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، ارزش فرهنگی و سیاسی در جهان اسلام، از جمله دلایل ارزش و اهمیت خلیج فارس هستند و مجموعه این ارزش‌هاست که قدرت‌های جهانی را در گذشته و

امروز متوجه خلیج فارس کرده است؛ زیرا تسلط بر تمام یا هر یک از این موارد، موازنه قدرت را در جهان تغییر می‌دهد.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۱۷)

۷۷- گزینه «۲»

(صفا هاضری)

ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد. ۴۷/۳ درصد را مرزهای خشکی، ۳۰/۸ درصد را مرزهای دریایی و ۲۱/۹ درصد را مرزهای رودخانه‌ای تشکیل می‌دهند.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۲۰)

۷۸- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

کوه‌های البرز از تنگه منجیل شروع شده و در امتداد غربی- شرقی (طول جغرافیایی) تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش ییلاق ادامه دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: امتداد چین‌خوردگی‌های این منطقه تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود و گردنه خوش ییلاق ادامه دارند.

گزینه «۳»: قلّه دماوند در این منطقه از طریق فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر (از دوران سوم زمین‌شناسی) شکل گرفته است.

گزینه «۴»: کوهستان‌های تالش با جهت شمالی- جنوبی قرار دارد و کوه‌های البرز در امتداد غربی- شرقی.

(تاهماری‌های ایران، صفحه ۲۵)

۷۹- گزینه «۳»

(کنکور قاج از کشور ۹۸)

در مناطقی که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است؛ مانند استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان. ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. شهر اصفهان، نسبت به قزوین، به خط استوا نزدیک‌تر است؛ بنابراین، خورشید در هنگام ظهر در اصفهان عمودتر از قزوین و در قزوین، مایل‌تر از اصفهان می‌تابد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۸۰- گزینه «۲»

(صبا صفایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توده هوای سیبری موجب بارندگی در سواحل خزر می‌شود.

گزینه «۳»: توده هوای سودانی رطوبت دریای سرخ را به ایران می‌آورد.

گزینه «۴»: توده هوای موسمی از اقیانوس هند وارد ایران می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۰)

منطق

۸۱- گزینه «۲»

(پارسا وکیلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در کتاب درسی، ذکر شده است که «... گرچه ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد [منطقی]، آن‌ها را در زندگی خود به‌کار می‌برد...» که با توجه به این، می‌فهمیم که آدمی، منطق و قواعد آن را بدون مطالعه و دانستن عناوین، نام‌ها و اصول نظری آن‌ها، به‌طور طبیعی به‌کار می‌گیرد، یعنی دانستن یا ندانستن نام‌های قواعد منطقی در استعمال یا عدم استعمال آن‌ها مؤثر نیست. پس این گزاره درست است.

بررسی گزینه «۲»: در کتاب درسی، یک رابطه علی - معلولی آمده است که به این شیوه است: «منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن (علت اول) و دسته‌بندی آن‌ها (علت دوم)، راه‌های جلوگیری از آن‌ها (مغالطات) را نشان دهند (معلول)». که با توجه به این، می‌فهمیم آنچه که در این گزاره مطرح شده، این رابطه علی - معلولی را برعکس نشان داده است. پس این گزاره نادرست است.

گزینه «۳»: در کتاب درسی، شباهتی بین علم پزشکی و علم منطق برقرار و بیان شده که بدین شرح است: «همان‌گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند.» که با توجه به این، می‌فهمیم که اصلی‌ترین (شاخص‌ترین) وجه شباهت علوم منطق و پزشکی، مربوط به حیطة هدفشان است که جلوگیری از مشکلات (مغالطات در منطق و بیماری‌ها در پزشکی) است. پس این گزاره درست است.

گزینه «۴»: در کتاب درسی، بیان شده که «... ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد...» که با توجه به این، برایمان روشن می‌شود که اولاً ذهن انسان چه با خواندن منطق و چه بدون خواندن منطق، احتمال دچار شدن به خطا و لغزش را دارد و هیچ‌گاه امکان دچار شدن به خطای اندیشه کاملاً از بین نمی‌رود و دوماً ذهن انسان با خواندن منطق، احتمال دچار شدنش به خطا کاهش می‌یابد و می‌تواند کمتر در معرض احتمال وقوع مغالطه باشد. پس این گزاره درست است.

(منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۸۲- گزینه «۲»

(مهمر قاسمی)

تابلو شدن در دو دلالت مختلف به‌کار رفته است. پس مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مغالطه شیوه نگارش کلمات وجود ندارد.

گزینه «۳»: مغالطه اشتراک لفظ وجود ندارد.

گزینه «۴»: ضمیر من و او کاملاً مشخص است. تو مانند من خوش تیپ نشدی. اگر ابهامی دارد ابهام در ساختار عبارت است نه در مرجع ضمیر.

(لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۸۳- گزینه «۳»

(مهمر نازریور)

مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را دارد، مفهوم جزئی است. در مقابل مفهوم کلی، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مصداق را دارا است. با مفهوم جزئی نمی‌توان هیچ‌یک از روابط چهارگانه را ساخت (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را داشته باشد، فقط جزئی است (رد گزینه «۲»).

(مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶)

۸۴- گزینه «۳»

(پارسا وکیلی)

نکته: باید دقت کنیم که گاهی «تعریف لغوی» و «تعریف مفهومی» به لحاظ ظاهری بسیار شبیه همدیگر می‌شوند. این اتفاق، زمانی رخ می‌دهد که تعریف لغوی، به گونه‌ای است که برای توضیح یک لفظ و واژه، آن را بسط می‌دهیم و با کارهایی مثل بیان دسته‌بندی‌های آن یا شرح و توضیح ویژگی‌ها و اوصاف آن، آن را تعریف می‌کنیم. برای مثال، در صفحه ۲۹ کتاب درسی، تعاریف «طاس: طشت بزرگ، نوعی کاسه مسی» چنین حالتی دارند. در چنین حالتی باید حواسمان باشد که آن‌ها را با هم‌دیگر اشتباه نگیریم. برای این کار، باید به وجوه تفاوت «تعریف لفظی» و «تعریف مفهومی» دقت کنیم، بدین معنا که در تعریف مفهومی، مفهوم مجهول را با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف می‌کنیم؛ ولی در تعریف لغوی، مفهوم مجهول را با بیان معنای لغوی، مترادف‌ها و نوع دسته و گروه آن یا ساختار لفظی، تعریف می‌کنیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در اینجا، مفهوم «مشهد» با بیان معنای لغوی آن که «محل شهادت» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه «۲»: در اینجا، مفهوم «اسقف» با بیان معنای لغوی آن که «کشیش» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

گزینه «۳»: در اینجا، مفهوم «مربع» با تحلیل آن به مفاهیم عام و خاص تعریف شده است. پس تعریف مفهومی است.

گزینه «۴»: در اینجا، مفهوم «نمودار» با بیان معنای لغوی آن که «پدیدار» است، تعریف شده است. پس تعریف لغوی است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۸۵- گزینه «۱»

(مهمر قاسمی)

تعریف «سل» به «بیماری عفونی» مانع نیست؛ چون «بیماری‌های عفونی» مصداقی غیر از «سل» را نیز شامل می‌شود. در «لاله‌های پرپر» از استعاره استفاده شده و واضح نیست. تعریف «شب» به «زمانی که روز نیست» از واژگان متضاد استفاده شده و دوری است.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۸۶- گزینه ۱»

(کنکور خارج از کشور، ۱۴۰۱)

در پاسخ به این پرسش باید به این نکته دقت کنید که صرف وجود تمثیل و برقراری شباهت بین دو امر به معنای ایجاد استدلال تمثیلی نیست. استدلال تمثیلی هنگامی رخ می‌دهد که گوینده بر مبنای تمثیل و شباهتی که برقرار کرده است، حکمی یا نتیجه‌ای را از آن استنباط و بیان کند. در گزینه اول فرد با برقراری شباهت بین «فرد مغرور و به دور از تواضع» و «زمین بلند» نتیجه می‌گیرد که چون زمین بلند از آب بی‌بهره می‌ماند، پس فرد مغرور هم از این عدم تواضع خود بهره‌ای نمی‌برد و در زندگی ناکام می‌شود. در سایر گزینه‌ها صرفاً تمثیل و تشبیه می‌بینم و این برقراری نسبت شباهت مبنای یک استدلال و نتیجه‌گیری واقع نشده است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۸۷- گزینه ۱»

(پارسا و کیلی)

در قدم نخست باید نوع استدلال موجود در صورت سؤال را تشخیص دهیم و سپس به بررسی گزینه‌ها بپردازیم.

بررسی استدلال صورت سؤال:

در این استدلال، با مسئله علت «سرفه کردن» مواجه هستیم. همچنین حالات گوناگونی که می‌توانند علت سرفه باشند، بررسی و با توجه به وضعیت، تبیین‌های غیرمتمم که آسم و ذات‌الرّیه بودند رد شده و بهترین تبیین که ابتلا به آنفلوآنزا است باقی مانده است. این اوصاف، از اوصاف استنتاج بهترین تبیین که نوعی از استدلال‌های استقرایی است، می‌باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: در استنتاج بهترین تبیین، نتیجه بر مبنای احتمال است نه مشاهده آماری؛ نتیجه‌گیری براساس آمار و داده‌ها و مشاهده‌های آماری مختص استقرای تعمیمی است.

گزینه ۲: همان‌طور که گفته شد، این استدلال نوعی از استدلال‌های استقرایی است که در آن‌ها نتیجه نه یقینی، بلکه نسبی است و با مقداری عدم قاطعیت همراه است. پس این ادعا صحیح می‌باشد.

گزینه ۳: در صفحه ۴۹ کتاب درسی ذکر شده که «استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد». پس این ادعا نیز صحیح است.

گزینه ۴: در استنتاج بهترین تبیین، تبیین‌های مختلف درباره موضوع، مسئله یا امری خاص بررسی شده و تبیین‌های با احتمال کمتر رد شده و در نهایت آن تبیینی که از سایرین محتمل‌تر است، به عنوان بهترین تبیین باقی می‌ماند و تأیید می‌شود. پس این ادعا نیز صحیح است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۸۸- گزینه ۳»

(مهم قاسمی)

«من حمایت‌کننده هستم.» یک جمله تام خبری بامعناست، پس قضیه محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

رد گزینه‌های ۱ و ۴: جملات انشایی قضیه نیستند.

رد گزینه ۲: در این جمله حملی صورت نگرفته و خبری داده نشده است پس تصور است نه قضیه.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۸۹- گزینه ۱»

(مهم نادرپور)

عبارت اول یک عبارت شخیصیه است. عبارت دوم سالبه کلیه است و دو عبارت آخر، اولی دعایی، دومی امری و در نتیجه، جملات انشایی هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۹۰- گزینه ۴»

(پارسا و کیلی)

برای تشخیص نوع قضایای حملی، نیاز به معیار و ملاک دقیق داریم. این معیار بدین شرح است:

برای قضیه شخیصیه، موضوع قضیه «مفهوم جزئی» است، یعنی موضوع قضیه یک شخص یا مجموعه‌ای مشخص و بسته است و محمول قضیه، یک‌بار بر کل آن شخص یا مجموعه مشخص و بسته حمل می‌شود و نمی‌توانیم محمول را جداگانه بر هر یک از مصادیق موضوع حمل کنیم. همچنین برای قضیه محصوره، موضوع قضیه «مفهوم کلی» است، یعنی موضوع قضیه اشخاص یا مجموعه‌ای هستند که محمول قضیه می‌تواند چند بار و هر بار به‌طور جداگانه بر هر یک از مصادیق آن اشخاص یا مصادیقی که آن مجموعه دربر می‌گیرد، حمل شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن مجموعه که «استدلال قیاسی» است، حمل شوند. (می‌توان گفت که استدلال (الف) به عنوان یک استدلال قیاسی، نتیجه یقینی دارد. استدلال (ب) به عنوان یک استدلال قیاسی، نتیجه یقینی دارد و به همین ترتیب.)

گزینه ۲: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه اشخاصی است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن اشخاص که «اعضای خانواده‌ام» است، حمل شود. (می‌توان گفت که پدرم به عنوان یکی از اعضای خانواده‌ام، بسیار مهربان است. مادرم به عنوان یکی از اعضای خانواده‌ام، بسیار مهربان است و به همین ترتیب.)

گزینه ۳: این قضیه، یک قضیه محصوره است؛ زیرا موضوع، مفهوم کلی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول می‌تواند چندین بار و هر بار به‌طور جداگانه بر مصادیق آن مجموعه که «فلز» است، حمل شوند. (می‌توان گفت که آهن به عنوان یک فلز، رسانای گرمایی بالایی دارد. آلومینیوم به عنوان یک فلز، رسانای گرمایی بالایی دارد و به همین ترتیب.)

گزینه ۴: این قضیه، یک قضیه شخیصیه است؛ زیرا موضوع، مفهوم جزئی است؛ چراکه مجموعه‌ای است که محمول یکبار بر کل آن مجموعه که «تیم فوتسال محله» است، حمل می‌شود. (نمی‌توان گفت که بازیکن (الف) برنده مسابقات شد. بازیکن (ب) برنده مسابقات شد و به همین ترتیب.)

(قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

اقتصاد

۹۱- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)
ریال $700 \times 100,000 \times 12 = 840,000,000$ = درآمد

هزینه‌ها:

ریال $4,000,000 \times 11 \times 12 = 528,000,000$ حقوق سالیانه کارگران

ریال $100,000,000$ مواد اولیه

هزینه استهلاک سالیانه $\frac{16}{100} \times 840,000,000 = 134,400,000$

$17,500,000 \times 12 = 210,000,000$ اجاره سالیانه

مجموع هزینه‌ها:

ریال $528,000,000 + 100,000,000 + 134,400,000 + 210,000,000 = 972,400,000$

هزینه‌ها - درآمد = سود یا زیان

$-132,400,000 = 840,000,000 - 972,400,000$ = سود یا زیان

عدد به دست آمده منفی است، یعنی میزان هزینه‌ها بیشتر از درآمد است، بنابراین بنگاه زیان کرده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۹۲- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

کسب و کار شخصی متعلق به یک شخص است. حتی پس از استخدام فروشنده نوع این کسب و کار شخصی است؛ چون هنوز مالک محصول یا کالا و خدمات نهایی خانم محمدی است. استخدام نیروی انسانی باعث نمی‌شود که مالکیت از بین برود یا فرد با کسی شریک شود.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۴)

۹۳- گزینه «۱»

(امسان عالی نژاد)

ابتدا سود هر کدام از حالت‌ها را به دست می‌آوریم:
سود حاصل از تولیدی لباس:

میلیارد تومان $\frac{20}{100} \times 90,000,000,000 = 18,000,000,000 = 18$

میلیارد تومان ۱۷: سود حاصل از تولیدی کفش

هزینه فرصت راه‌اندازی تولیدی لباس ۱۷ میلیارد تومان سود حاصل از تولیدی کفش است که آن را از دست داده است. هم‌چنین اگر فرد راه‌اندازی تولیدی کفش را انتخاب کند، هزینه فرصت او معادل ۱۸ میلیارد تومان است. بنابراین هزینه فرصت راه‌اندازی تولیدی کفش بیشتر می‌باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۹۴- گزینه «۴»

(بصیر کریمی)

الف) نمودار نشان‌دهنده مرز امکانات تولید است، مرز امکانات تولید مرزی است بین آنچه یک کسب و کار با منابع موجود و در دسترسش می‌تواند تولید کند و آنچه نمی‌تواند.

ب) اگر تولیدکننده بخواهد در نقطه B تولید کند، در خارج از مرز امکانات تولید است و با توجه به منابع موجود غیرقابل دستیابی است.

ج) نقطه A درون مرز امکانات تولید است اما به‌طور کلی بهتر است یک شرکت به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات، تولید کند.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶، ۳۷ و ۴۰)

۹۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود. در صورت ادامه این روند چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا خواهد شد. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت

بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهدند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد. در نقطه تعادلی دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد؛ زیرا تمام آنچه که تولید کرده را به فروش می‌رساند و در بازار مازاد یا کمبودی وجود ندارد.

(بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۹۶- گزینه «۳»

(بصیر کریمی)

خط A نشانگر منحنی عرضه و صعودی است. هم‌چنین خط M بیانگر منحنی تقاضا و نزولی است.

بر اساس قانون تقاضا با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد.

در سطح قیمت ۶۰,۰۰۰ تومان، با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو هستیم و می‌توان گفت در سطح قیمت ۵۰,۰۰۰ تومان (سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی) کمبود تقاضا خواهیم داشت.

نقطه‌ای که در آن خبری از مازاد و کمبود نیست، نقطه قیمت و مقدار تعادلی نام دارد و در این جا سطح قیمت تعادلی ۴۰,۰۰۰ تومان است.

(بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۹۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات نادرست:

ب) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است.

ث) در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود؛ به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

ج) دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (از طریق قرض‌گرفتن از مردم یا شریک کردن آن‌ها در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت و تقسیم سود بین آن‌ها) تأمین می‌کند. این درآمد نیز نمی‌تواند تا ابد پایدار باشد.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

۹۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) = قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله (۱)
نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times قیمت اولیه کالا) + قیمت اولیه کالا در مرحله (۱)

تومان $1000 + (1000 \times \frac{10}{100}) = 1100$

ب)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم
نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times قیمت کالا در آن مرحله

تومان $2000 \times \frac{10}{100} = 200$

ج)

قیمت مرحله قبل - قیمت آن مرحله = ارزش افزوده هر مرحله
قیمت مرحله سوم - قیمت مرحله چهارم = ارزش افزوده مرحله آخر
تومان $500 = 2000 - 2500$ = ارزش افزوده مرحله آخر

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۹۹- گزینه «۲»

(امسان عالی نژاد)

آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

۱۰۰- گزینه «۲»

(تکنیک سراسری نویت اول ۱۳۰۲ - ری ماه)

هزینه فرصت تولید جای در کشور (الف) کمتر از هزینه فرصت تولید جای در کشور (ب) است و همین امر باعث می‌شود تا کشور (الف) منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید جای اختصاص دهد. بنابراین کشور (الف) در تولید جای مزیت نسبی دارد.

(تبارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲، ۷۸ و ۷۹)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دهم

(رشته انسانی)

بهمن ماه ۱۴۰۲

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۱۵
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۵

طراحان

فارسی (۱)	میینا اشرفی - حسن افتاده - مریم پیروی - امیرمحمد حسن‌زاده - محسن فدایی - ابراهیم رضایی‌مقدم - شیوا نظری
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - محمد رضایی‌نقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۱)	مجتبی درخشان گرمی - محسن رحیمی - میلاد رحیمی دهگلان - عقیل محمدی‌روش

گزینه‌گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درسی	گزینه‌گر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	شیوا نظری	شیوا نظری	مرتضی منشاری، الهام محمدی	رامیلا عسگری، کیمیا رامندی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	—	زهره قموشی
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، رحمت‌اله استیری	—	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی، فاطمه جمالی آرائی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌باری

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

معانی تمامی کلمات در مقابل آن‌ها صحیح است.

(مبینا اشرفی)

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

گسیل کردن: روانه کردن / معاش: زندگی، زیست، زندگانی کردن

(مبینا اشرفی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنای هر دو کلمه صحیح است.

گزینه «۲»: کایدان: حیل‌گران

گزینه «۴»: مروت: جوانمردی، مردانگی

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۳- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بهایم / گزینه «۲»: ورطه / گزینه «۳»: محنت

(شیوا نظری- همدان)

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

آرایه‌های مقابل این بیت کاملاً درست می‌باشند.

ایهام: بو: ۱- آرزو ۲- عطر و رایحه

کنایه: «جامه دریدن گل» کنایه از «شکفتن و شکوفا شدن»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سر» مجاز از «قصد و اندیشه» / حسن تعلیل ندارد.

گزینه «۲»: «ظلمت سرا» استعاره از «دنیا» / حس آمیزی ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه: روی: مشبه، مه: مشبه به، وش: ادات تشبیه / تشخیص ندارد.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مسن خزایی- شیراز)

این گزینه فاقد سجع است، یک جمله است و هرگز در یک جمله سجع وجود ندارد؛ سجع در پایان دو یا چند جمله می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: باطل و ضایع

گزینه «۲»: محجوب و معذور

گزینه «۳»: خوب و مکتوب

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۳)

۱۰۶- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت گزینه «۱»، آرایه «سجع» به کار نرفته است.

* توجه شود که واژه‌ای در بیت وجود ندارد که با واژه دیگر سجع داشته باشد.

گزینه «۲»: واژه (بو) ایهام دارد.

گزینه «۳»: در مصراع اول، مقصود شاعر از «بنا»، «ظلم» است. به همین

علت آرایه استعاره دارد.

گزینه «۴»: وجود آرایه حسن تعلیل نیز صحیح است.

شاعر، علت همیشه سبز بودن درخت سرو را راستی پیشه کردن او می‌داند.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۲»

(شیوا نظری- همدان)

«واو» در این گزینه بین دو جمله آمده است و از نوع واو ربط می‌باشد.

در سایر گزینه‌ها واو عطف داریم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کفر و دین: «واو» عطف

گزینه «۳»: رفته و آینده: «واو» عطف

گزینه «۴»: سرو و بید: «واو» عطف

(دستور زبان، صفحه ۶۶)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فالی» مضاف‌الیه است.

گزینه «۲»: «ش» مفعول است. (او را روی قاطر آورده بودند).

گزینه «۳»: «روان» صفت است. (مَثَل قرآن، مَثَل آب روان است).

(دستور زبان، ترکیبی)

۱۰۹- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی‌مقدم- لاهیجان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: ناپایداری غم و شادی و بی‌ثباتی خوشی و ناخوشی است.

مفهوم گزینه «۴»: شاد بودن با غم معشوق.

(مفهوم، صفحه ۲۰)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مریم پیروی)

مفهوم ابیات:

معنای بیت صورت سؤال: ای خرد، آیا به تو نگفتم که تو در خانه عشق درنیایی و جای نتوانی گزید؟ همان‌گونه که در سلطنت خاقان خلافت کردن ممکن نیست. (تقابل عقل و عشق)

گزینه «۲»: من آن روز از عقل و اندیشه فاصله گرفتم که روزگار، عشق تو را در میان آورد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عشق مست کننده تر از شراب است.

گزینه «۳»: استفاده از عقل و چشم بصیرت در دیدن حقایق

گزینه «۴»: زیبایی فراوان معشوق

(مفهوم، ترکیبی)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه «۴»

(فردین سماقی- لرستان)

طبق آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا...»: هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

(هدف زندگی، صفحه ۱۱)

۱۱۲- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد. برای مثال، ظلم‌های رژیم صهیونیستی در حق مردم مظلوم فلسطین، نمونه‌ای است که این جهان توانایی کیفر دادن کامل این حکومت را در دنیا ندارد و مربوط به معاد در پرتو عدل الهی است.

طبق دیدگاه خداپرستان حقیقی، مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کوله‌باری از گناه با آن مواجه می‌شوند.

(ترکیبی، صفحه ۴۱ و ۵۵)

۱۱۳- گزینه ۳»

(مرتضی مهنی کبیر)

پرونده برخی از اعمال انسان با مرگ، بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود.
دقت شود آثار ماتقدم با مرگ بسته می‌شود و دیگر در پرونده اعمال تغییراتی ایجاد نمی‌شود؛ اما آثار ماتاخر بعد از مرگ ادامه می‌یابد.
(منزله‌گاه، بهر، صفحه ۶۳ و ۶۵)

۱۱۴- گزینه ۱»

(مفسن بیاتی)

یکی از ویژگی‌های عالم برزخ، وجود حیات در آن می‌باشد. فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توفی» می‌کنند؛ یعنی آن را به‌طور تمام و کمال دریافت می‌کنند.
(منزله‌گاه، بهر، صفحه ۶۳)

۱۱۵- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

روی آوردن به خیر و نیکی و پرهیز از گناه و زشتی، برخاسته از گرایش انسان‌ها به خیر و نیکی است که در آیه شریفه «و نفس و ما سواها فآلهمها فُجورها و تقواها» آمده است.
گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و نگاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید که در آیه «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ الْوَالِئَةِ» آمده است.

(پرواز، صفحه ۲۰ و ۲۱)

۱۱۶- گزینه ۲»

(مرتضی مهنی کبیر)

بسته نشدن پرونده اعمال: پرونده برخی از اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده یا کاسته شود که در آیه شریفه «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» به آن اشاره شده است.
(منزله‌گاه، بهر، صفحه ۶۴)

۱۱۷- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

خداوند آنچه در آسمان‌ها و زمین است را برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است. این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرامی داشته و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

(پرواز، صفحه ۱۹)

۱۱۸- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، در فرهنگ دینی، از بُعد غیر جسمانی انسان به روح تعبیر می‌شود. ماجرای حضرت یوسف (ع) در قرآن کریم، نمونه‌ای از رویای صادقه است.

(پنجره‌ای رو به روشنائی، صفحه ۳۳)

۱۱۹- گزینه ۱»

(مفسر رضایی بقا)

آن‌ان که این‌گونه دعا می‌کنند: «خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن» به عاقبت «در آخرت هیچ بهره‌ای ندارند» دچار می‌شوند؛ زیرا اصل قرار دادن اهداف دنیوی، مانع رسیدن به اهداف اخروی می‌شوند.

(هدف زندگی، صفحه ۷ و ۸)

۱۲۰- گزینه ۴»

(فردین سماقی- لرستان)

تمامی پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده‌اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته‌اند. سایر گزینه‌ها همگی درست هستند.

(آینه روشن، صفحه‌های ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرد، یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، قرآن کریم وقوع معاد را امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و ناروا معرفی می‌کند.
(آینه روشن، صفحه ۵۴)

۱۲۲- گزینه ۲»

(مشابه کتاب زرد، مرتضی مهنی کبیر)

وجود شیطان، مانع اراده ما در تصمیم‌گیری‌ها نمی‌شود؛ چون کار شیطان فقط وسوسه کردن است و بر انسان تسلطی ندارد؛ بلکه این خود ما هستیم که به او اجازه وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بندیم.
(ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۲۲ و ۳۱)

۱۲۳- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرد، فردین سماقی- لرستان)

مفاد حدیث: «هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند ثواب آن اعمال را به حساب این شخص می‌گذارند.» مربوط به وجود ارتباط میان عالم برزخ با دنیا (بسته نشدن پرونده اعمال) به عنوان یکی از ویژگی‌های عالم برزخ است.
(منزله‌گاه، بهر، صفحه ۶۴ و ۶۵)

۱۲۴- گزینه ۲»

(مشابه کتاب زرد، فردین سماقی- لرستان)

علت وقوع حوادث مرحله دوم قیامت یا وقایع آن، این است که انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند.
(واقعۀ بزرگ، صفحه ۷۳)

۱۲۵- گزینه ۳»

(مشابه کتاب زرد، مرتضی مهنی کبیر)

افراد زیرک (مؤمنان)، با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.
(هدف زندگی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

۱۲۶- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، یاسین ساعری)

طبق متن کتاب، اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر، بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. غیر از بُعد جسمانی، ما بعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بُعد است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» می‌دهد.
(منزله‌گاه، بهر، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۲۷- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، فردین سماقی- لرستان)

کنار رفتن پرده از حقایق عالم: در آن روز با تابیدن نور حقیقت از جانب خداوند، پرده‌ها کنار می‌روند و اسرار و حقایق عالم آشکار می‌شوند و واقعیت همه‌چیز از جمله اعمال و رفتار و نیت انسان‌ها و نیز حوادث تلخ و شیرینی که در زمین اتفاق افتاده، آشکار می‌شود.

(واقعۀ بزرگ، صفحه ۷۴)

۱۲۸- گزینه ۱»

(مشابه کتاب زرد، مفسن بیاتی)

یکی از دلایل ضرورت معاد این است که معاد لازمه حکمت الهی است و عبارت شریفه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» با آن در ارتباط است.

(آینه روشن، صفحه ۵۳ و ۵۵)

۱۲۹- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، مرتضی مفسنی کبیر)

در گزینه ۱، وجدان و یا همان نفس لوّامه است و در گزینه ۲، ریشه و منشأ اختلاف، نوع نگاه و اندیشه است و در گزینه ۳، اهداف دنیوی اگر اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند.

(ترکیبی، صفحه ۶، ۸، ۲۰ و ۲۱)

۱۳۰- گزینه ۴»

(مشابه کتاب زرد، مفسن بیاتی)

با اعتقاد به معاد، پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد. قرآن کریم می‌فرماید:

«مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

(پنجره‌ای رو به روشنایی، صفحه ۴۰)

زبان انگلیسی (۱)

۱۳۱- گزینه ۲»

(مبتنی درفشان گرمی)

ترجمه جمله: «الف: احساس می‌کنم غذا کمی نمک بیشتری نیاز دارد.»

«ب: خب، پس من مقداری اضافه می‌کنم.»

نکته مهم درسی:

چون تصمیم افزودن نمک به طور ناگهانی گرفته شده است، باید از "will" استفاده شود (رد گزینه ۱). بعد از "will" فعل به صورت ساده می‌آید (رد گزینه ۳).

"going to" همراه با افعال "to be" به کار می‌رود (رد گزینه ۴).

(گراهر)

۱۳۲- گزینه ۳»

(مفسن رهیمی)

ترجمه جمله: «معتقدم مهم‌ترین کاری که در زندگی‌ام می‌توانم انجام دهم این است که به مردم نشان دهم می‌توانند در زندگی دیگران تغییر مثبتی ایجاد کنند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم و ساختار جمله، تنها گزینه ۳ می‌تواند جمله را کامل کند.

(گراهر)

۱۳۳- گزینه ۴»

(میلار رهیمی دهگلان)

ترجمه جمله: «دیشب میلاد آن کت زیبای بزرگ نو سیاه ایرانی را پوشیده بود که پدرش به‌عنوان کادوی تولدش برای او خرید.»

نکته مهم درسی:

ترتیب قرارگیری صفات برای اسم در این سؤال به صورت (opinion+size+age+color+nationality) است که فقط در

گزینه ۴ به درستی قرار گرفته‌اند. (رد سایر گزینه‌ها)

(گراهر)

۱۳۴- گزینه ۱»

(مبتنی درفشان گرمی)

ترجمه جمله: «همسر دوستم در بیمارستان [بستری] است چون در یک تصادف رانندگی زخمی شد.»

(۱) زخمی

(۳) علاقه‌مند

(۲) زنده

(۴) وحشی

(واژگان)

۱۳۵- گزینه ۳»

(مفسن رهیمی)

ترجمه جمله: «شامپو در واقع کلمه‌ای از زبان هندی است. با گذشت زمان مردم بریتانیایی در هند از این کلمه به معنای مایع تمیزکننده مو استفاده کردند.»

(۱) مدار

(۲) رصدخانه

(۳) مایع

(۴) خون

(واژگان)

۱۳۶- گزینه ۱»

(میلار رهیمی دهگلان)

ترجمه جمله: «امروز صبح می‌خواستیم به پارک بروم، اما باران شدیدی می‌بارد، بنابراین در عوض در خانه می‌مانم.»

(۱) در عوض

(۲) دیگر

(۳) از

(۴) همچنین

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

شترها حیوانات بزرگی هستند که در بیابان‌ها زندگی می‌کنند، جایی که [هوا] گرم و خشک است. آن‌ها راه‌هایی برای کمک به زنده ماندنشان در بیابان پیدا کرده‌اند. آن‌ها یک لایه موی ضخیم دارند که در طول روز از آن‌ها در برابر گرما محافظت می‌کند، و شب آن‌ها را گرم نگه می‌دارد. پاهای بزرگ آن‌ها هنگام راه رفتن، وزن آن‌ها را روی ماسه پخش می‌کند. وقتی آب و غذای کافی وجود دارد، شتر مقدار زیادی از آن را می‌خورد و آن را به صورت چربی در کوهان [خود] ذخیره می‌کند. سپس، وقتی غذا و آب وجود ندارد، شتر از آن چربی برای انرژی استفاده می‌کند. فضولات شتر حاوی آب بسیار کمی است. حتی آب تنفس شتر دوباره به دهان آن برمی‌گردد. شتر دارای ابروهای ضخیمی است که مانع از رفتن شن به چشم‌هایش می‌شود. آن [شتر] گردن بلندی دارد و از آن برای رسیدن به برگ‌های بلند استفاده می‌کند. آن [شتر] همچنین برای محافظت از پوست هنگام زانو زدن و نشستن روی شن و ماسه داغ، پوست نرمی روی شکم و زانوهای [خود] دارد.

۱۳۷- گزینه ۲»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«حقایق جالب در مورد شترها»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۳»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «طبق متن، شترها از گردن‌های درازشان برای ... استفاده می‌کنند.»

«خوردن برگ درختان بلند»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۴»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد شترها صحیح است؟»

«آن‌ها می‌توانند مدتی را بدون آب و غذا زنده بمانند.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «کلمه "It" که زیر آن خط کشیده شده است، به "camel" (شتر) اشاره دارد.»

(درک مطلب)